

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kód materiálu:	VY_12_INOVACE_27_ARGOT		
Název materiálu:	Argot		
Předmět:	český jazyk	Ročník:	8.
Časová dotace:	45 min	Datum ověření:	9. 5. 2013
Jméno autora:	Mgr. Martina Šlapalová		
Klíčová slova:	Argot, dorozumívání, nespisovná čeština		
Výchovné a vzdělávací cíle:	Seznámit žáky s útvarem nespisovné češtiny – argotem.		
Rozvíjené klíčové kompetence:	k učení		
Anotace, metodický list:	Ukázka argotu slouží jako informační zdroj slovní zásoby tohoto útvaru. Žáci se pokusí odhadnout význam sdělení, pomocí textu si ujasní definici argotu.		
Použité zdroje:	http://www.hornictvi.info/cteni/kukla/22.htm http://cs.wikipedia.org/wiki/Argot http://www.slangy.cz/SNC_Argot.html		

Popis hodiny	<p>Rozdáme žákům úvodní úryvek z argotu (odstřižený od ostatního).</p> <p>Po přečtení mají za úkol přemýšlet, co se mohou z těchto dvou řádků dozvědět. Společně přicházíme na to, že jde asi o rozhovor mezi osobami, někdo někoho napomíná, že obsahu vlastně nerozumí.</p> <p>Rozdáme zbytek textu, kde si žáci přečtou vysvětlení sdělení v argotu, přečtou si i odpověď.</p> <p>Rozdáme další text. Po jeho přečtení si žáci zapíší, co je argot a co je jeho účelem.</p>
---------------------	--

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

„Hej, cumrle! Kams to ouřadoval vlastně v pekáči s tím oplatýrovaným? To ti to cinklo! Holečku! Měl s sebou dógu, tak to nebyl mák, to byl havíř! - To ti spad nejmíň kříž a rukáv s třemi hromadami!...“

.....
Což znamenalo v spisovně správné češtině asi:

„Ty drožkáři, kams to vlastně jel v kočáře s tím kavalírem? Tos hodně vydělal! Vždyť měl s sebou dámu, nebyl to tedy chudás, nýbrž boháč! Tos dostal nejméně desítku, pětku a tři zlatky (36 korun)...“

A tázaný odpovídal stejným žargonem:

„Že už nehodíš radš talíř nebo kolo! To byl nelovec! Zaouřadoval jsem do šachty, protože jsem čul, že je teplej, ale byl pohořelej. Nedal šíf, ale jen čápa! Pak šel na obec bez almužny! Chtěl jsem nu napsat, ale zlomil jsem péro! Vzal mi švába a já ke všemu slíz pak celou šichtu! Až mi teď z toho stydnou nártý!“

Což značilo řečí "nadpozemskou":

„Že raději neřekneš, že mi dal tisícovku nebo stovku! Byl to špína! Zajel jsem s ním do vinárny, myslel jsem, že je zámožný, ale byl bez peněz! Nedal mi celý oběd, jen kousek husy. Pak utek bez zaplacení, i chtěl jsem mu napráskat, ale bič se mi ztratil! Prchl mě - a já byl ještě zavřen 24 hodin pro rychlou jízdu za ním! Až jsem z toho všecek nemocen!“...

<http://www.hornictvi.info/cteni/kukla/22.htm>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Argot je vrstva slovní zásoby užívaná společenskou spodinou (zloději, překupníky, narkomany apod.). Účelem tvoření zvláštních pojmenování je utajit obsah sdělení před nezasvěcenými posluchači. Věda, která se argotem zabývá, se jmenuje argotologie.

Některé výrazy z argotu mohou být prozrazeny, a tím přestanou být součástí argotu a stanou se součástí běžné slovní zásoby. Příkladem argotu je francouzský verlan, který používá k utajení prohazování slabik.

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Argot>

Jak již bylo uvedeno, za argot se považuje mluva podsvětí, přičemž význam jednotlivých slov není nezasvěcenému patrný na první pohled. Přestože se na argot dnes díváme především jako na historický jazykový fenomén, jeho stopy v současném jazyce jsou natolik výrazné, že je třeba se stručně zmínit o jeho původu a jazykových kořenech. Ocitujme zde ještě jeden úryvek z Oberpfalcerovy stati Argot a slangy z r. 1934:

Lidé bez stálého povolání, tuláci, žebráci, falešní hráči, zloději a pod. vytvářejí si zvláštní mluvu také ze snahy, aby se jí dorozumívali jen mezi sebou. Je to nástroj jejich boje s ostatní společností. Takový „tajný jazyk“ vzniká tím, že se jednak mění slova a tvary obecného jazyka národního, jednak se v hojné míře přejímají výrazy cizí. Zločinecký živel má čilé styky se sourodými příslušníky jiných národností; nemajíce pevného bydliště, často přecházejí přes hranice. Proto jsou přejaté prvky v mluvě zločinců tak hojné.

U vězeňské mluvy se nabízí otázka, zda jde o argot nebo spíše o slang. Definice argotu obsahuje prvek záměrného utajování, nestačí pouze fakt, že jde o mluvu lidí, kteří jsou ve střetu se zákonem.

Přestože vězeňská mluva je pro nezasvěceného často obtížně srozumitelná, nejde o princip utajení.

http://www.slangy.cz/SNC_Argot.html